

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 1. oktobrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jānis Neimanis un Juris Juriss, kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 173/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt:

1.1. Ministru kabineta 2016. gada 24. maija noteikumu Nr. 317 “Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistra izveides, papildināšanas un uzturēšanas kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 317) 35. punktu (redakcijā, kas bija spēkā no 2024. gada 11. janvāra līdz 2024. gada 30. septembrim) par neatbilstošu Ārstniecības likuma 9. panta pirmajai daļai (redakcijā, kas bija spēkā no 2024. gada 3. janvāra līdz 2024. gada 31. martam) un Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 64. pantam, 91. panta pirmajam teikumam un 106. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu no 2024. gada 20. februāra.

1.2. Ministru kabineta 2019. gada 9. jūlija noteikumu Nr. 309 “Veselības inspekcijas nolikums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 309) 3.1., 4.1., 5.1.–5.3. un 5.13. apakšpunktu (redakcijā, kas bija spēkā no 2019. gada 12. jūlija līdz 2025. gada 24. jūlijam) par neatbilstošu Satversmes 1., 90. un 106. pantam.

1.3. atzīt pieteikumu par vispārsvaģu un lemt par tā izskatīšanu, pirms pieteikuma iesniedzējs ir izmantojis visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

2. Noteikumu Nr. 317 35. punkts (redakcijā, kas bija spēkā no 2024. gada 11. janvāra līdz 2024. gada 30. septembrim) citstarp noteica Veselības inspekcijas pienākumu izdarīt ierakstu Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā (turpmāk – Reģistrs) par attiecīgās ārstniecības personas vai ārstniecības atbalsta personas reģistrācijas termiņa apturēšanu gadījumos, kad attiecīgajām personām, saskaņā ar kriminālprocesa virzītāja lēmumu uz laiku noteikts ierobežojums nodarboties ar profesionālo darbību attiecīgajā profesijā vai pildīt konkrēta amata (darba) pienākumus.

Noteikumu Nr. 309 3.1., 4.1., 5.1.–5.3. un 5.13. apakšpunktā (redakcijā, kas bija spēkā no 2019. gada 12. jūlija līdz 2025. gada 24. jūlijam) citstarp bija noteiktas Veselības inspekcijas funkcijas uzraudzīt ārstniecības iestādēm saistošo normatīvo aktu izpildi veselības aprūpes un darbspējas ekspertīzes jomā, kā arī tiesības veikt pārbaudes un sniegt atzinumus par veselības aprūpes kvalitāti un pieprasīt šo uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju un dokumentus, ja nepieciešams, veicot ekspertīzi un pieaicinot profesionālo organizāciju speciālistus (turpmāk – apstrīdētās normas).

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta otrās daļas 1.¹ punktam vairāku aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā pieļaujama, ja apstrīdētie akti ir savstarpēji cieši saistīti un to izvērtēšana vienas lietas ietvaros var sekmēt vispusīgu un ātrāku lietas izskatīšanu.

Pieteikuma iesniedzējs apstrīd divu normatīvo aktu – Noteikumu Nr. 317 un Noteikumu Nr. 309 – normu atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām. Apstrīdētā Noteikumu Nr. 317 norma attiecās uz Veselības inspekcijas pienākumu izdarīt ierakstus Reģistrā, savukārt apstrīdētās Noteikumu Nr. 309 normas regulēja Veselības inspekcijas funkcijas uzraudzības jomā. Pieteikumā nav pamatots, ka visas apstrīdētās normas veidotu savstarpēji saistītu tiesību normu kopumu. Tādējādi nav pamata secināt, ka to satversmības izvērtēšana vienas lietas ietvaros būtu nepieciešama, lai nodrošinātu efektīvāku konstitucionālo kontroli. Tas, ka vairākas apstrīdētās normas ir saistītas ar pieteikumā aprakstītajiem faktiskajiem apstākļiem, pats par sevi nenozīmē, ka šajās tiesību normās regulētie tiesību jautājumi būtu savstarpēji saistīti.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta otrās daļas 1.¹ punkta prasībām.

4. Papildus kolēģija vērš pieteikuma iesniedzēja uzmanību, ka atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai pieteikumu var iesniegt, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka līdz [datums] viņš bija Reģistrā iekļauta ārstniecības persona. Ar procesa virzītāja lēmumu viņš saukts pie kriminālatbildības par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu un viņam piemēroti vairāki drošības līdzekļi, tostarp, noteikts nodarbošanās aizliegums, nosakot aizliegumu ieņemt amatus konkrētās ārstniecības iestādēs. Izpildot procesa virzītāja lēmumu par drošības līdzekļa piemērošanu, ar [datums] Veselības inspekcijas lēmumu pieteikuma iesniedzēja ārstniecības personas reģistrācijas termiņš Reģistrā tika apturēts. Pieteikumā norādīts, ka Veselības inspekcija ar savu lēmumu pārsniedza pieteikuma iesniedzējam noteiktā drošības līdzekļa ierobežojuma apmēru, jo paredzēja vispārīgu liegumu veikt ārsta profesionālo darbību. No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem ir konstatējams, ka pieteikuma iesniedzējs varēja izmantot vispārējo tiesību aizsardzības līdzekli – pieteikumu un pārsūdzēt Veselības inspekcijas lēmumu administratīvajā tiesā, tomēr to nav izmantojis.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtajā daļā noteiktajām prasībām.

Vienlaikus Pieteikuma iesniedzējs ir lūdzis atzīt pieteikumu par vispārsvarīgu. Satversmes tiesas likuma 19.² panta trešajā daļā noteikts, ka Satversmes tiesa var lemt par sūdzības (pieteikuma) izskatīšanu pirms ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, ja konstitucionālās sūdzības (pieteikuma) izskatīšana ir vispārsvarīga. Tomēr tas neattiecas uz tiem gadījumiem, kad persona vispār nav izmantojusi tai pieejamos vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 173/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina